Lakivaliokunta

Torstai 3.6.2021 klo 10.00—11.25

Läsnä
puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) (5 osittain)
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Saara Hyrkkö vihr
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (4, 12 osittain)
jäsen Mari Rantanen ps
jäsen Ruut Sjöblom kok (5) (4, 6 osittain)
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Paula Werning sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) (4 osittain)
varajäsen Marko Asell sd (1, 2, 3, 4) (5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Todettiin, että valiokunnan jäsen Antti Kurvinen on nimitetty valtioneuvoston jäseneksi 27.5.2021. Siten hänen jäsenyytensä lakivaliokunnassa on perustuslain 48 §:n 1 momentin mukaan päättynyt.

4. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022—2025
Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2021 vp

Valmis
5.0

Lisäselvitys VNS 3/2021 vp LaV 03.06.2021 Tuomioistuinvirasto Lisäselvitys A 4
Lisäselvitys VNS 3/2021 vp LaV 03.06.2021 Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri Lisäselvitys B 4
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022—2025 C 4

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Tuomioistuinvirasto, liite
- Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Todettiin, että epävirallista yleiskeskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 2.6.2021.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kappaleen 8 ensimmäiseen virkkeeseen tehtiin seuraava lisäys "(yht. 20,42 milj. euroa)".

Kappaleen 26 kaksi viimeistä virkettä muutettiin kuulumaan seuraavasti: "Vuonna 2020 saapuneiden asioiden määrä ylittänee 90 000 asiaa, mikä merkitsee noin 5 %:n kasvua edelliseen vuoteen. Ratkaisematta olevien asioiden määrä on kasvanut koko ajan; vuoden 2019 lopusta kasvua on ollut 21% (yli 3 000 asiaa). Keskimääräinen syyttäjäkohtainen ratkaisumäärä on 210—230 asiaa vuodessa. Jotta ratkaisematta olevien asioiden määrä saadaan laskettua vuoden 2019 tasolle, tarvitaan asioiden käsittelemiseen 13 uutta syyttäjää. Ilman tätä lisäystä tilanne pahenee entisestään saapuvien asiamäärän kasvaessa ja samanaikaisesti ratkaisematta olevien asioiden määrän noustessa."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 37 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 52/2021 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 37 luvun muuttamisesta A 5

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 12.5.2021.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Todettiin, että epävirallista yleiskeskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 1.6.2021.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kappaleen 18 viimeiseen virkkeeseen lisättiin sana "kuitenkin".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 226/2020 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta A 6
Vastalause HE226_20_Vastalause_PS_KD.pdf B 6

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisissa etäkokouksissa.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Todettiin, että epävirallista yleiskeskustelua on käyty epävirallisissa etäkokouksissa.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Rantanen ehdotti ed. Laukkasen kannattamana, että mietintöluonnosta muutetaan vastalauseessa ehdotetuilla tavoilla.

Ehdotuksesta päätettiin äänestää yhdellä kertaa pohjana olevaa mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10—4 (0 tyhjää) mietintöluonnos hyväksyttiin.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kappaleeseen 58 lisättiin uusi kolmas virke seuraavasti: "Kuulemisissa on tullut esille, että toiminta näissä teoissa kohdistuu yksilöön, mutta niihin voi liittyä myös painava julkinen intressi, kun henkilö joutuu työn tai julkisen luottamustehtävän takia rikoksen kohteeksi, jolla pyritään vaikuttamaan hänen työhönsä."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Merkittiin, että pj. Meri, ed. Laukkanen, ed. Rantanen ja ed. Tynkkynen varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että vastalause on jätettävä sihteerille viimeistään torstaina 3.6.2021 klo 13.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: pj. Meri, ed. Rantanen, ed. Tynkkynen, ed. Laukkanen, liite B 6

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston selvitys: EU/OSA; Valtioneuvoston selvitys komission tiedonannosta EU:n järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiaksi 2021-2025

Valtioneuvoston E-selvitys E 63/2021 vp
Liiteasiakirja EU/OSA; Komission tiedonanto EU:n järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiaksi 2021-2025

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian E 63/2021 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto/EU:n parempi sääntely – yhteistyöllä parempaa ja tulevaisuuden tarpeita vastaavaa EU:n lainsäädäntöä

Valtioneuvoston E-selvitys E 64/2021 vp
Liiteasiakirja Komission tiedonanto/EU:n parempi sääntely – yhteistyöllä parempaa ja tulevaisuuden tarpeita vastaavaa EU:n lainsäädäntöä

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian E 64/2021 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden valtiovarainministeriön hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 90/2021 vp

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty valtiovarainvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

10. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Tiedonanto eurooppalaisesta lähestymistavasta tekoälyyn

Valtioneuvoston E-selvitys E 62/2021 vp
Liiteasiakirja Komission tiedonanto: Tiedonanto eurooppalaisesta lähestymistavasta tekoälyyn

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti ryhtyä käsittelemään asiaa.

11. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi sääntelyksi (Artificial Intelligence Act)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 28/2021 vp

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti ryhtyä käsittelemään asiaa.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain eräiden säännösten sekä oikeusapulain 17 a §:n kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 247/2020 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 19/2021 vp
Vastine HE 247/2020 vp LaV 28.05.2021 hallitusneuvos Päivi Tiainen-Hyrkäs, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 12
Lisäselvitys HE 247/2020 vp LaV 03.06.2021 oikeusministeriö Lisäselvitys B 12

Merkittiin tiedoksi, että seuraava asiantuntija on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 28.5.2021:

Valiokunnassa oli kuultavana:
- hallitusneuvos Päivi Tiainen-Hyrkäs, oikeusministeriö, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- oikeusministeriö, liite

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Puolan Kansantasavallan kanssa oikeussuojasta ja oikeusavusta siviili-, perhe- ja rikosasioissa tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 1/2021 vp
Asiantuntijalausunto HE 1/2021 vp LaV 28.05.2021 hallitusneuvos Juhani Korhonen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 13

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 28.5.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitusneuvos Juhani Korhonen, oikeusministeriö, liite
- lainsäädäntöneuvos Outi Kemppainen, oikeusministeriö

14. Hallituksen vuosikertomus 2020

Kertomus K 3/2021 vp
Esityslistan liite K3_21_Hallituksen_vuosikertomus_LaV_osio.pdf
Asiantuntijalausunto K 3/2021 vp LaV 01.06.2021 alivaltiosihteeri Kari Kiesiläinen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 14
Asiantuntijalausunto K 3/2021 vp LaV 01.06.2021 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto 1 B 14
Asiantuntijalausunto K 3/2021 vp LaV 01.06.2021 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto 2 C 14
Asiantuntijalausunto K 3/2021 vp LaV 01.06.2021 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto 3 D 14
Lisäselvitys K 3/2021 vp LaV 03.06.2021 oikeusministeriö Lisäselvitys1 E 14
Lisäselvitys K 3/2021 vp LaV 03.06.2021 oikeusministeriö Lisäselvitys2 F 14
Lisäselvitys K 3/2021 vp LaV 03.06.2021 oikeusministeriö Lisäselvitys3 G 14

Merkittiin tiedoksi, että seuraava asiantuntija on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 1.6.2021:

Valiokunnassa oli kuultavana:
- alivaltiosihteeri Kari Kiesiläinen, oikeusministeriö, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- oikeusministeriö, liite

15. Muut asiat

Muista asioita ei ollut.

16. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 4.6.2021 klo 9.15 (epävirallinen etäkokous).

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikko Monto